

שלם, בעטרה שעטרה לו אמו, היינו שהחתן נעשה בחינת אימא עילאה שמוחלין לו כל עוונותיו ולכל הנלוים אליו וכו'. ע"כ.

ואם כן המחלוקת הנזכרת בענין החתן שמוחלים לו על עוונותיו, אם זהו גם ללא תשובה או שיש צורך בעשיית תשובה, שייכת גם אצל הנלוים אל החתן הזוכים למחילת עוונות, שגם לגביהם קיימת המחלוקת האם צריכים הם לעשות תשובה או גם ללא תשובה נמחלים עוונותיהם.

על פי זה נבוא ונבאר את דברי הגמרא שפתחנו בה, אותם חכמים דבדחו טובא, שמחו גם על כך שזכו שהשי"ת מוחל להם עוונותיהם בשביל האי הילולא דמר בריה דרב אשי, וסברו כי גם ללא תשובה זוכים למחילת עוונות ולכן שמחו ולא עשו תשובה. אולם מר בריה דרבינא ורב אשי, הם סברו כפי השיטה שבשביל לזכות למחילת עוונות יש צורך בעשיית תשובה, לכן הם שברו כוס יקרה כדי להביא אותם לידי יראה והתבוננות, ועל ידי זה התעצבו ובאו לידי תשובה וזכו למחילת עוונות.

אחד מגדולי החסידות היה הרבי הקדוש רבי מנחם מנדל מרימנוב זי"ע (נהגו ישראל קדושים להדליק נר לעילוי נשמתו של הרה"ק רבי מנחם מנדל בן רבי יוסף, לאור בקשתו והבטחתו, שיכיר טובה לכל אלו שיעשו כך). סיפר תלמידו הרה"ק רבי צבי הירש מרימנוב זי"ע, שהיה משמשו בקודש, והיה מכונה: "רבי צבי הירש משרת". פעם אחת בערב שבת קודש, לא היו מצויים בבית רבו דגים לשבת. אם היה זה לאור העניות הגדולה ששררה בחצר, או בסיבת החורף והקור, מכל מקום, לא היו דגים בבית הרה"ק מרימנוב.

וכידוע, שעניין גדול ונשגב יש לצדיקים באכילת דגים בשבת, הבעל שם טוב הקדוש זי"ע גילה, כי הוא בחר לקבוע את מושבו דווקא בעיר מעז'בוז', כי שם אפשר להשיג בנקל דגים לכבוד שבת, וכתב בספר עמק המלך תיקוני התשובה תיקון ה': "וצדיקים בני תורה הצריכים מירוק, דינם בדגים שבים... ולפיכך מצוה מן המובחר לאכול דג בשבת, ובפרט בסעודה שלישית, שהיא עת רצון דוקא, ועינא פקחא דלעילא משגחת בעולם, דומיא דעין בדג, 'דלית ליה גבינין', ואפשר שיזדמן לו דג שנפש טהורה, גנוזה בה ויזכה להשיב אורה בקדושה, ולהעלותה באותה שעה בסוד נשמה יתירה. ועל זה אנו אומרים במנחה של שבת: "ואני תפילתי לך יי עת רצון" שהיפוכו "נוצר", והמבין בין. ע"כ.

מובנת ממילא גודל עגמת הנפש ששררה בבית הרבי מרימנוב בחיסרון הדגים באותו ערב שבת.

נקפו השעות, והתאחרו כבר, ועדיין דגים איננם. נכנס הרה"ק מרימנוב אל המטבח, ופנה אל משרתו, הרה"ק רבי הירש, ואמר לו: הן אמנם שאין דגים בידינו, מכל מקום תנהג כפי שאילו היו בידינו הדגים. הדלק את האש בכיריים, קצוץ בצלים כדרך שאתה רגיל להכין עבור הדגים, ותכניסם לסיר המיוחד שנועד לבישול הדגים, ותעמיד את הסיר על האש. ובכל שלב ושלב שתעשה, תאמר בקול גדול: "לכבוד שבת קודש".

ואכן רבי הירש משרת עשה כאשר נצטווה מרבו הקדוש. הדליק אש ואמר לכבוד שבת קודש, חתך בצלים ואמר לכבוד שבת קודש, הוסיף תבלינים ואמר לכבוד שבת קודש, וכן הלאה.

והנה, ממש כאשר רתחו המים עם הבצלים בתוכם, נשמעו דפיקות על הדלת, ובפתח חסיד המתגורר בעיר רחוקה, שהגיע לשבות ברימנוב בכדי להסתופף בצילו של הרה"ק הרבי רבי מנדל, והוא הביא עמו דגים חיים משובחים לכבוד שבת.

בשמחה גדולה לקחו את הדגים, הכינו אותם במהירות, ועד מהרה כבר התבשלו הדגים כבר בתוך הסיר.

בשבת קודש בעת עריכת השולחן הטהור הסביר הצדיק מה היה כאן, וכך אמר: כידוע, שבת היא מקור הברכה והשפע, כך, שיחד עם קדושת השבת יורד שפע עצום לעולם. אולם, בכדי לקבל את השפע, יש להכין כלי שלתוכו תיכנס כל ההשפעה המרובה. ומהו הכלי, הלא הוא הדיבור. כי כאשר אומרים 'לכבוד שבת קודש', זהו הכלי שבו נכנס השפע. והמשיך הרה"ק מרימנוב ואמר: דבר זה מרומז בדברי חז"ל (ר"ה כז). "זכור ושמור בדיבור אחד נאמר", ופירושו על דרך הרמז: "זכור ושמור" - כלי החזקת שפע השבת, הוא 'בדיבור' - היינו, כשאדם מדבר על השבת, ואומר 'לכבוד שבת קודש'. בכך הוא מכין את הכלי שבתוכו יושפע לו מהשמים שפע של ברכה.

סיים הרה"ק את דבריו ואמר: כשרבי הירש משרת הכין את הכלי עבור הדגים ואמר 'לכבוד שבת קודש', בטוח הייתי כי מן השמים ישפיעו לו שפע של ברכה והדגים יגיעו, וכפי שאכן היה.

את הסיפור עם הרה"ק מרימנוב סיפר כאמור תלמידו הרה"ק ר' הירש, והיה זה כאשר ביקר אצל הרה"ק בעל אריה דבי עילאי מוישניצא זי"ע, וביקשו הרה"ק מוישניצא לומר דבר תורה. היה זה בשבוע של פרשת נשא, והאריה דבי עילאי ביקש מן הרה"ק הרבי ר' הירש לבאר לו דברי רש"י בפרשה של ברכת כהנים.

והוא בדבריו על הפסוק (במדבר ו, כג) "דבר אל אהרן ואל בניו לאמר כה תברכו את בני ישראל אמור להם", ופירש רש"י: "אמור להם - כמו זכור ושמור". וצריך ביאור השייכות של 'אמור להם' בברכת כהנים ל'זכור ושמור' של שבת?

כמענה לשאלתו, סיפר הרה"ק הרבי ר' הירש את הסיפור עם הדגים, ובכך הפליא לבאר את דברי רש"י, שבא ליישב את מה שהוקשה לו ייתור הלשון 'אמור להם', אחר שכבר נאמר 'דבר אל אהרן וגו', וביאר, כי הנה הקב"ה רוצה לברך את עמו ישראל, אולם יש להכין כלי בשביל קבלת הברכה, ואיך נוצר הכלי? כאשר הכהן מברך, שאז גם הקב"ה מצטרף לברכתו ומברך את עמו ישראל באהבה.

וזהו שהשווה רש"י את 'אמור להם' ל'זכור ושמור', כי כמו שבשבת 'זכור ושמור בדיבור אחד נאמר' - היינו, שההשפעה של השבת באה על ידי הכלי של הדיבור, שעל ידי שהאדם אומר לכבוד שבת קודש, הוא פותח את הכלי שתד עליו הברכה וההשפעה - כך גם בברכת כהנים, על ידי שהכהן אומר מצידו את הברכה, גם הקב"ה משפיע שפע של ברכה.

וכאשר סיים הרה"ק ר' הירש לומר את דבריו אלו, נעמד האריה דבי עילאי ונשקו על ראשו, ואמר לו: החייתם אותי בדבריכם הנפלאים.

קו הטלפון "להתענג בתענוגים"

שיעורים ושיחות קודש בדרוש אגדה
והלכה.

0772618021